

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrsta Din 4.-. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica štov. 5.
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR: Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Proračun zopet pred narodno skupščino

Ker je senat izvršil v finančnem zakonu izpremembe, mora o tem ponovno sklepati narodna skupščina, ki se sestane že danes popoldne

Beograd, 28. marca. r. Senat je včeraj končal razpravo o proračunu. Zaključna debata je bila zelo zanimiva. O finančnem zakonu je govoril najprej ministrski predsednik dr. Stojadinović, ki je skušal ovreči stališče večine finančnega odbora senata, ki je, kakor znano, deloma črtal, deloma pa omejil pooblastila, ki jih je zahtevala vlada, deloma pa izpopolnil in spremenil razne določbe finančnega zakona. Ministrskemu predsedniku je obširno odgovoril senator dr. Kramer, ki je točko za točko razčlenil izvajanja predsednika vlade ter v svojem dokumentiranem govoru dokazal pravilnost in upravičenost stališča, ki ga je zavzela večina finančnega odbora.

V največji napetosti se je nato pričelo glasovanje o finančnem zakonu. Je pri prvem spornem členu se je pokazalo, da je večina senata na strani finančnega odbora. S 41 proti 37 glasovom so bile odobrene vse spremembe, ki jih je predlagala večina finančnega odbora.

Pri zaključnem glasovanju o celotnem proračunu so vsi senatorji glasovali za poročilo, kakor ga je predlagala večina finančnega odbora. Proračun s spremembami finančnim zakonom je bil se sicer do stavljene predsedstvu narodne skupščine, ki mora sedaj ponovno sklepati o vseh spremembah, ki jih je sklenil senat.

Za predlog večine finančnega odbora, ki je predlagala spremembe v finančnem zakonu, so glasovali: Jovan Aleksić, Jovan Altiparmaković, dr. Grga Andjelinović, Lazar Anić, Jovo Banjanin, Ljubomir V. daković, Ivo Vrančić, Pavle Vujić, dr. Bogdan Gavrilović, dr. Vaso Glušac, dr. Uroš Desnica, Milutin Dragović, Radoslav Dumić, Jeremija Živanović, dr. Peter Zec, don Fran Ivanišević, Dimitrij Ilićanović, Toma Jalžabetić, dr. Albert Kramer, dr. Uroš Krulj, dr. Savo Ljubibratić, dr. Ivo Majstrovic, Milan Marjanović, dr. Drago Marušić, Božidar Miličević, dr. Josip Nemec, Peter Petković, Dobrosav Petrović, dr. Miroslav Ploj, Daka Popović, Milan Popović, Vojislav Protić, Ivan Pucelj, Krsta Radovanović, Jovan Stanković, dr. Džafer Sulejmanović, Kosta Timotijević, Svetozar Tomić, dr. Dinko Trinajstić, Ivan Hribar in Atanasije Sola.

Proti spremembi finančnega zakona v smislu želje vlade so glasovali: dr. Izak Alkalaj, Vasa Bogojević, Anton Vidaković, Osman Vilović, dr. Milan Vrbanić, Djuro Vukotić, Ljudevit Gaj, dr. Georg Grassl, dr. Djuro Kotur, Serafin Krstić, Fran Kučević, Džorđević, Boža Jelčić, dr. Hamdija Karamemedović, dr. Anton Korošec, dr. Djuro Kotur, Serafin Krstić, Fran Kučević, dr. Zelimir Mažuranić, Sefedin Mahmudbegović, Stevan Mihalčić, Salem

Muhtić, Pajo Obradović, dr. Ante Pavelić, Marko Radulović, Joca Selić, Milan Simonić, dr. Milan Stojadinović, Pavle Ubavica, dr. Oton Frangeš, dr. Hajibeg Hrasnica, Vatroslav Canjuga, dr. Mirko Crkvenac, Milovan Džaković, dr. Stanko Sverljuga, dr. Josip Šilović in dr. Benjamin Šuperina.

Niso glasovali dr. Ljubomir Tomašić kot predsednik ter senatorji, ki niso bili navzoči na seji in to dr. Momčilo Ivković, Tomo Kovačević, Andra Kujundžić, Krsta Smiljanić, dr. Dušan Stević, dr. Savo Ulmanjski, Matija Popović in Asim Alibegović. Dr. Stević in Asim Alibegović sta bila za časa glasovanja na hodniku.

Seja narodne skupščine je sklicana za danes popoldne. Na današnji seji bo predloženo poročilo predsedstva senata o jem, da je senat izvršil spremembe v finančnem zakonu, o katerih mora sedaj ponovno razpravljati narodna skupščina. Kakšno stališče bo zavzela narodna skupščina, še ni znano. Poslaneški klub JRZ in vladna večina sta imela že včeraj popoldne dolgotrajno posvetovanje, ki se je nadaljevalo tudi danes popoldne. Od narodne skupščine je sedaj odvisno, ali bo proračun pravčasno sprejet ali ne. Skupščina ima še štiri dni časa, da se odloči. Najkasneje do 31. marca opolnoči mora biti vprašanje proračuna rešeno, sicer se morajo uvesti dvajsetine, toda za največ tri mesece.

Kaj je s premogom za državne železnice?

O zvišanju dobav iz rudnikov v dravski banovini za bodoče proračunsko leto ne more biti govora

Trbovlje, 27. marca.

Ni problema, za katerega bi se danes prebivalstvo rudarskih revirjev zlasti pa rudarsko delavstvo in nameščenstvo bolj zanimalo, kakor za vprašanje naročil premoga iz naših rudnikov za državne železnice. Temu se pač ni čuditi, saj je to vprašanje življenjskega pomena za tisoče rudarjev in njihovih družin, ki že dolga leta čutijo vse posledice skrajnega obratovanja naših rudnikov.

Po vestih, ki so prihajale zadnje tedne iz Beograda, zlasti pa po zagotovilih, ki jih je prejela delavska deputacija nedavno s strani pristojnih ministrstev, je kazalo, da se bodo z letošnjo spomladjo težke razmere v slovenskih rudarskih revirjih vendarle nekoliko zboljšale ali vsaj ustale tako, da je obstajalo upanje, da bo v Trbovljah zapostavljanja slovenske premogovne industrije enkrat konec. Delegati, ki so se vrnili iz Beograda, so govorili celo o nekakem zvišanju naročil državnih železnic iz naših rudnikov in sicer za ono količino, ki je bila lansko leto našim rudnikom odvzeta.

Zato pa je naše rudarsko delavstvo tem hujše razočarala vest, da o kakem zvišanju naročil za bodoče proračunsko leto ne more biti govora. Po zadnjih vestih, ki so dospеле danes iz Beograda, so dobavne količine posameznim podjetjem v prometnem ministruju že razdeljene in po tem ključu naši rudniki ne dobe večjih naročil dasirovno so državne železnice za prihodnje proračunsko leto predvidele večjo potrebo na premogu kakor prejšnja leta.

Naša rudarska javnost se tudi pri tej priliki upravičeno vprašuje, kje so vzroki, da naši rudniki ne dobe onih količin premoga za državne železnice, kakor jim to glede na moderni gospodarski in socialni ustroj in poklicni karakter v njih zapa-

slenega delavstva po pravici pripada. Da bo tudi naša javnost poučena, kakšno stališče zavzema prometni minister k temu vprašanju, navajamo v naslednjem nekaterih njegove izjave, ki jih je podal pred dnevi v svojem ekspoziciji v senatu glasom poročil beograjskih listov: Tako je minister dr. Spaho med drugim dejal, da tvori največji izdelek v strojnem prometu postavka za premog. Ker ima država svoje rudnike, je naravno, da se morajo državne železnice v prvi vrsti oskrbovati s premogom iz državnih rudnikov. V kolikor pa potrebe iz državnih rudnikov ne zadostajo, dobavlja železnica premog iz privatnih rudnikov. Sporazumno z ministrstvom za gozdove in rudnike ugotovi prometni minister primeren razpored dobav iz posameznih krajev. Pri tem pa se mora oziirati tudi na stroške prevoza premoga, in zato se od časa do časa izvrše korekture, da se premog ne prevaža na prevlekle razdalje, izvenjski seveda primere, kjer gre za posebno kvaliteto premoga. Pri razporedu dobav pa upošteva prometno ministrujo tudi specialne višje interese, radi katerih je v posameznih primerih potrebna korektura razporeda dobav premoga. Radi teh interesov je zmanjšana količina nabavljenega premoga za državne železnice pri nekaterih rudnikih v dravski banovini, zlasti pri Trboveljski družbi.

To izjavo ministra dr. Spaha navajamo, da bo naša javnost, zlasti pa naši težko preizkušeni rudarji razumeli, zakaj so se v zadnjih letih dobavne količine premoga iz naših rudnikov za državne železnice stalno zniževale.

Mi pa smatramo, da so prav tako višji interesi, da je naše delavstvo dovolj zaposleno in zadovoljno.

Odločitev prihodnji teden

Hitler bo šele po končanih volitvah dal končno veljavni odgovor na londonske predloge

London, 28. marca. A.A. Havas poroča: Zvečer je bila pojasnjena neizvesnost, ki vlada med Berlinom in Londonom. Pred odhodom je poslanik Ribbentrop izjavil novinarjem, da še nič ni rešeno in da bodo najvažnejše odločitve padle šele prihodnji teden, ko bo Hitler objavil svoje sklepe. Člani nemške delegacije izjavljajo, da se

nemški protipredlogi tičejo samo 7 točk predloga lokarnskih veselil.

Države podpisnice lokarnskega sporazuma se bodo sestale takoj, ko bo objavljen Hitlerjev odgovor. Ta konferenca bo najbrž v Bruslju. Na konferenci bodo samo Van Zeeland, Eden, Flandin in zastopnik Italije.

Klice nesoglasja med lokarnskimi državami

Pariz, 28. marca. o. New York Herald poroča v današnji pariški izdaji, da je angleška vlada končno popustila pod pritiskom angleškega javnega mnenja in sklenila, da v morda evakuirano porensko ozemlje ne bo poslala svojih čet. Javnost je tudi proti vsaki vojaški zvezi s Francijo. Vmesavanje Anglije v porenski problem bi po njenem mnenju Veliko Britanijo lahko zapletlo v nove spore.

Na drugi strani francoska vlada in Flandin še vedno intransigentno vztrajata na stališču, da mora Nemčija vsakega se pred pogajanja izpolniti pogoje, ki jih določa londonski program lokarnskih sil. Francija ne zahteva od Anglije sodelovanja, nego lojalnega izpolnjevanja njenih obveznosti po lokarnskem paktu.

Danes so se v francoskih listih nenadoma pojavile tendence, da bi se pričela di-

rektna pogajanja z Nemčijo. Za to so se zavzeli zlasti »Ere Nouvelle«, ki velja za Herriotovo glasilo, in narodno-radikalni »Quotidien« in »Republique«.

Po informacijah iz vladnih krogov so pogajanja na osnovi londonske spomenice zastala zaradi zadržanja Nemčije in Italije. V veliki meri se pripisuje ta zastoj italijanskemu obotavljanju. Italija bo pristala na londonski pakt o omejitvi oboroževanja na morju kakor tudi na londonski sporazum glede lokarnskega spora šele tedaj, ko bodo ukinjene sankcije. Če se bo odbor trinajstih odločil za ukinitve sankcij, bo Italija takoj izrazila svojo pripravljenost, sodelovati z lokarnskimi silami in obnoviti polne diplomatske stike z Anglijo, Belgijo in Francijo v svrhu likvidacije lokarnskega spora.

trinajstih, v trenutku, ko je bilo treba začeti razpravo o petrolejskih sankcijah, je Italija sporočila, da bo preuredila svojo zunanjo politiko, če se bo ta nova sankcija izvajala. Prvi korak k tej reviziji bi bila odpoved lokarnske pogodbe. Ker se to ni zgodilo, tudi italijanska vlada ni odpovedala svojih obveznosti po tej pogodbi. Sodelovanje italijanskega poslanika Grandija z zastopniki lokarnskih držav pri nedavnih posvetovanjih v Londonu potrjuje, da se smatra Italija še vedno kot podpisnica te pogodbe. V kolikor se je Italija sklicevala na sankcije, se je to zgodilo samo zato, da upraviči svoje rezervirano zadržanje do novih obveznosti.

Dr. Schacht odstopi?

London, 28. marca. A.A. »Daily Herald« piše, da imajo britanski finančni krogi poročila iz Berlina, po katerih misli nemški minister za narodno gospodarstvo in guverner Narodne banke dr. Schacht takoj po volitvah podati ostavko na obe svoji mesti, ker nikakor ne bo popustil nasproti levičarskim elementom v narodno-socialistični stranki, ki zahtevajo devalvacijo marke.

Aretacije komunistov v Bolgariji

Sofija, 28. marca. b. V več bolgarskih mestih so aretirali mnogo komunistov, ki so v tajnih tiskarnah tiskali letake in skušali ustanovljati ilegalne organizacije.

Vremenska poročila z dne 28. marca

Rateče — Planica po stanju danes: 4 C, barometer pada, pooblašilo se je, mirno, 5 cm južnega snega. Kranjska gora po stanju danes: 4 C, barometer pada, pooblašilo se je, mirno, 5 cm južnega snega. Krnica, Tamar po stanju danes: 100 cm južnega snega. Erjavčeva koča na Vršču po stanju 28. t. m.: —5 C, sneg zrnat. Koča pri Triglavskih jezerih: po stanju 28. t. m.: —5 C, jasno snega ca 400 m, zgoraj zrnat sneg. Orožnova koča na Črni prsti po stanju 28. t. m.: —5 C, jasno, zrnat sneg. Triglavski dom na Kredarici po stanju 28. t. m.: —4 C, jasno, zrnat sneg. Smuške tečaje Stopar. Staničeva koča po stanju 28. t. m.: —6 C, jasno, zrnat sneg. Dom na Krvavcu po stanju danes: —3 C, 90 cm zrnatega snega. Velika planina po stanju danes: —4 C, 70 cm zrnatega snega. Menina planina po stanju 27. t. m.: —4 C, 90 cm snega, deloma jasno.

INOZEMSKÉ BORZE

Curih, 28. marca. Beograd 7.-, Pariz 20.205, London 15.1625, New York 306.375, Bruselj 51.87, Milan 24.30, Madrid 661.875, Amsterdam 208.27, Berlin 123.175, Dunaj 56.30, Praga 12.685, Varšava 57.70, Bukarešta 250.

Zasedanje ožjega glavnega odbora JNS

Beograd, 28. marca. p. Včeraj popoldne ob 17. se je sestel ožji glavni odbor JNS. Seji je prisostvovala veliko število članov, med drugimi predsednik stranke g. Uzunović, generalni tajnik dr. Albert Kramer, nadalje g. Kosta Kumanudi, Jovo Banjanin, dr. Peter Zec, dr. Auer, dr. Andjelinović, Vasa Jovanović, Karlo Kovačević, dr. Matica, dr. Janko Rajer, Svetislav Popović, Ivan Pucelj, dr. Desnica, dr. Ploj.

Strogo izvajanje deviznih predpisov

Beograd, 28. marca. A.A. Narodna banka objavlja: Na osnovi obstoječih deviznih predpisov in plačilnih sporazumov s klirinskimi državami je določeno na kakšen način se more izvajati plačilni promet. Blago, ki se uvozi in izjira iz katere klirinske države, se lahko plača le z vplačilom v dotični kliring. Kontrola pri nekaterih trdkih pa je ugotovila nekatere primere plačevanja blaga iz klirinskih držav na drug način. Zato se je moralo zagovarjati več uvozniki trditi in se proti njim postopajo po zakonu o kazenskih sankcijah za devizne prestopke. Pravtako so se ugo-

tovile zlorabe pri raznih kliriranjih, zlasti v francoskem kliringu, da se blago, plačano s klirinskimi dinarji, izvaža v neklirinske države, kar nasprotuje tako obstoječim deviznim določbam, kakor tudi določbam sporazumov, sklenjenih s posameznimi državami.

Glede na te primere opozarja Narodna banka tako uvoznike kakor izvoznike, da se morajo pri svojih poslih z inozemstvom strogo držati deviznih določb, ker bo vsak primer nasprotnega postopka kaznovan po določbah zakona o kazenskih sankcijah.

Zadnji odpor Abesinije

Na čelu svojih čet si prizadeva abesinski cesar, da bi zaustavil italijansko prodiranje — Italijani napovedujejo skorajšnji konec vojne

London, 28. marca. A.A. Reuter poroča: V abesinskih krogih menijo, da bi bila najbolj nevarna italijanska ofenziva v smeri proti severozapadu k jezeru Tana. Da bi preprečil to nevarnost, pošilja abesinski cesar glavni del svoje vojske na zapad v pokrajino, ki je oddaljena 175 km. vzhodno od Gondarja. Meni se, da bo zaradi terenskih okoliščin Italijanom mnogo lažje prodrati k Adis Abebi skozi provinco Amharo, namesto skozi hribovito pokrajino okoli Desija. Velike italijanske kolone, ki prihajajo preko reke Takaze in Setit, nadaljujejo s pohodom proti Gondarju, ki je bil ponovno bombardiran. Da bi zaščitile desno krilo te kolone, mešane italijanske kolone napredujejo tudi proti jugu vzdolž sudansko-egiptske meje. Druge čete pa med tem še zmetaj čistijo Tem-

bien, da bi preprečile presenečenje na levem krilu.

Z drugo brzojavko javlja isti dopisnik iz Adis Abebe, da so italijanska letala drugič bombardirala švedski Rdeči križ. Po vestih, ki so prispele naknadno, je bil ta oddelek popolnoma razdejan ob priliki bombardiranja mesta Gobi, 250 km jugovzhodno od Adis Abebe.

Konec vojne

Asmara, 28. marca. A.A. Posledni Havasov dopisnik poroča: Desi uradno nič ni objavljeno o poteku operacij, vendar se zdi, da smo pred koncem vojne. Povsem izgleda, da je general Graziani že začel ofenzivo na jugu in da so italijanske čete že prišle severozapadno od Gondarja. Abesinske čete, ki jim poveljuje cesar, so v okolici jezera Asangi.

Milo za drago

Ce bo Anglija zagovarjala nemško postopanje v Porenju, bo Francija opustila vsak odpor proti utrditvi Dardanel

Pariz, 28. marca. A.A. V zvezi s sedanjim položajem pišejo listi največ o utrjevanju Porenja. »Matine« pravi, da je v tem ves problem. V Berlinu so izjavili, da ne mislijo prekršiti meje Belgije ali Francije. Varšvane Velike Britanije se nanašajo na Francijo in na Belgijo, med tem ko bi francoski zavezniki v srednji Evropi po utrditvi v Porenju bili še bolj oddaljeni od Francije. Na ta način bi si Nemčija še bolj utrdila svoj položaj v teh delih Evrope in bi lahko preprečila francosko posredovanje če bi izbruhnil spor na vzhodu.

»Jour« svetuje francoski vladi oprez-

nost, ker Angleži simpatično gledajo na nemške protipredloge. Belgija pa želi pogajanja. Nadalje piše list o predlogu turškega zunanjega ministra, da se ukinejo določbe glede Dardanel in pravi, da Francija po kršitvi Locarna ne bo mnogo protestirala proti temu, da se ukine lausanski mir in bo zato to vprašanje predvsem za zanimalo države v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Francija nima nobenih obvez, da bi branila to ali omo tezo v tem delu Sredozemlja. Tako bo London moral sam požeti, kar je svojočasno sejal.

Italija priznava lokarnske obveznosti

Pariz, 28. marca. A.A. Agencija Havas poroča iz Rima: Italija se ni nikoli niti uradno in po diplomatski poti niti v časopisih izrazila proti predlogom lokarnskih držav, objavljenim v Londonu 19.

marca. Pravno Italija priznava, da zanje še vedno velja lokarnski pakt. Sedanje sankcije ne morejo prav nič vplivati na vrednost podpisa, ki ga je Italija svojočasno priznala. Tik pred sklicanjem odbora

Gasilska armada v službi bližnjega

K jutrišnjemu občnemu zboru Gasilske zajednice dravske banovine

Ljubljana, 28. marca.

Naša gasilska organizacija, ki jo predstavlja po reorganizaciji dve leti Gasilska zajednica dravske banovine, slovi že desetletja po svoji tradicionalni požrtvovalnosti in smislu naših gasilcev za skupnost ter je že zaradi tega upravičeno, da jo štejejo za glavni stebor gasilstva v državi. Pomisliti je treba, da je tako mogoča organizacija znala iz dela in požrtvovalnosti našega malega človeka. Jutri bo občni zbor GZ in na njem se bo pokazal razvoj našega gasilstva v dveh letih po reorganizaciji. Poročila funkcionarjev pa bodo tudi opozorila na stanje naše gasilske organizacije, ki jih ovirajo in ogražajo sedanj razne gospodarske razmere. Moramo smo posvečati doslej mnogo premalo pozornosti našemu gasilstvu in smo pozabljali na to da na njegov razvoj vpliva kriza našega kmeta. V nevarnosti je obstoj mnogih kmečkih dručin in zato ni čuda, če žvotarijo gasilske čete, saj je gasilstvo predvsem na kmečkem stanu sloneča organizacija. Kako važna organizacija je to, pa nam ni treba še posebej dokazovati, reči je treba, le, da je najpotrebnejša na delu kakor je tudi neobhodno potrebna v mestu.

bayne prireditve, ki pa v teh časih navadno ne dosežejo primernega gnotnega uspeha. Tombole so včasih donosale precej dohodkov, zdaj pa društva težko dobe dovoljenje za nje. Kako resno so ogrožene nekatere gasilske enice zaradi gospodarske krize, dokazuje drastično primer, da je neka četa morala pustiti svoje najpotrebnejše orodje v tovarni, kamor ga je dala v popravilo, kot garancijo, da bo plačala popravilne. Če upoštevamo vse to, moramo se tem bolj občudovati požrtvovalnost naših gasilcev, ki kljub vsemu niso obupali ter so se še, v večjo vneto oprijeli dela, da se je število orodja tudi v preteklem poslovnem letu povečalo in da so gasilci v vseh primerih v polni meri izpolnili svojo dolžnost.

Lani je bilo v naši banovini 785 požarov, 141 manj kakor l. 1934. Največ požarov je bilo v sevemnem delu banovine. Na prvem mestu je srez Murska Sobota, nakar sledi srez Maribor desni breg. Večina pogorelih poslopij je bila zavarovana (83,3%) škoda na zavarovanih poslopjih je znašala 26.318.606 Din. Gasilske čete so nastopile skoraj v vseh primerih in niso gasile le pri 22 požarih, ker niso bile obveščene o njih ali so pa bile preveč oddaljene od požara. Gasilo je skupno 18.058 gasilcev 2698 ur. Gasilci so obvarovali pred požarom približno za 120 milijonov Din škoda na poslopjih z omejitvijo požarov. Pri gašenju se je ponesrečilo 111 gasilcev. Gasilci so bili tudi v službi bližnjega pri drugih neizgledih.

Samarijanski odseki so prepeljali 5778 bolnikov in pomagali v 6244 primerih. Na reševalnih voznih so prevozili gasilski avtomobili 63.519 km.

Kako visoko razvito je gasilstvo pri nas, nam dokazujejo naslednje številke: GZ šteje 25 žup z 910 četami (901 četa je prostovoljna). V naši banovini odpade na 17,5 km² po ena gasilska četa in na 40 prebivalcev en gasilec. Rednih članov je 37.229, podpornih 16.368 in častnih 1.299.

Naše gasilstvo je bilo v preteklem letu zelo prizadeto zaradi znižanja prispevkov zavarovalnic za gasilski sklad od 6 na 4,5%, kar pomeni okrog za 400.000 Din manj dohodkov. Z železniškimi vozniki olajšavami gasilci niso zadovoljni, saj morajo zaprositi za vsako vožnjo posebej. Zavarovalnice so plačale v gasilski sklad v naši banovini za leto 1934 in 1935 2.536.104 Din. Od te vsote prejme Gasilska zveza 10%, gasilska zajednica 20%, gasilske župe 10%. Zaradi dveh zamudnic se je izplačilo zavleklo za več mesecev. To se le stvarni podatki o položaju naše gasilske organizacije in čeprav niso izčrpní, je vendar razvidno, da je naše gasilstvo v službi bližnjega tudi v najbolj kritičnih gospodarskih časih storilo vse, v zavesti svojih ple menitih nalog.

Že danes se zbera gasilski prvaki v Ljubljani na redno sejo osrednjega odbora, jutri bo pa občni zbor naše gasilske zajednice. Pozdravljamo naše požrtvovalne gasilce in jim želimo tudi za bodoče čim več uspehov v delu za bližnjega.

Danilo Bučar med jubilanti

25 let plodonosnega prosvetnega dela ima že za seboj — Drevi premiera spevoigre „Na Trški gori“

Ljubljana, 28. marca.

Danila Bučarja poznate vsi. Muzikant je, igralec, kuplete poje in pesnike zлага in tudi na oderskih deskah je doma. Poznajo ga v Novem mestu, kjer je drgnil solske klopi, na Jesenicah, kjer je bil duša sokolskega orkestra in pozna ga vsa Ljubljana, ki ve, da je že dolga leta med ansamblom in član Sentiakobskega gledališkega odra. A nekateri ste morda prezrli: de namreč Bučar danes proslavlja 25-letni-ko prosvetnega dela in sicer na prav dostojen način. Drevi namreč Sentiakobski gledališki oder vprizori predstavo „Na Trški gori“ — veselo muzikalno dramo.

sno povezan z Bučarjem imenom. Dve leti po vrsti je nastopal v komičnih vlogah in zlasti nepozabna ostane kreacija njegovega Krjavljia, ki ga gotovo še ni nihče podal bolj prepričljivo kakor on. Potem je dal odru za nekaj let slovo, saj ga je Sentiakobski salonski orkester, ki je bil ustanovljen na njegovo pobudo, preveč okupiral. Danilo Bučar je dirigent. Neumorno, večer za večerom vihti taktirko v Sentiakobski soli in uspeh ne izostane; njegova čarobna palčica je izvabila iz mladega orkestra take zvoke in melodije, da je bil vžičen sam Emil Adamci in je priznal, da je orkester na najboljši poti da postane vodilni v Sloveniji. Res škoda je, da se je pozneje članstvo razšlo.

Pozneje vidimo Bučarja pri „Zarji“. Ni bil pa vedno samo dirigent, tudi komponiral je vmes razne skladbe, ki jih je bil že izvajal Sentiakobski salonski orkester in pa tudi razne pesmi, ki so izhajale v Prelovcvih „Zborih“. V maju 1933, je

ki je dete Bučarja samega in njegove zveste družice gospe Metke.

Bučar je Novomeščan, po poklicu učitelj OUZD. Že v mladosti je kazal mnogo zmisla za glasbo in umetnost in pred 25 leti se je priključil dijaškemu pevskemu zboru in orkestru, a z Markičem in Cesarjem, ki je zdaj med stebri naše drame, je priredil diletantske predstave, ki so Novo mesto dvignile iz mrtvila. Potem ga je zaneslo na Jesenice, kjer je sodeloval v sokolskem orkestru, a vedno imitativen je našel tudi drugod dovolj prilike za udeleževanje. Po vojni je prišel v Ljubljano in takoj postal član komaj ustanovljenega Sentiakobskega gledališkega odra, čigar razvoj in prosep je bil te-

vzbudila pozornost njegova in Metkina spevoigra „Studentje smot“, ki je zelo ugajala, a še bolj naslednje leto, ko se je Sentiakobski oder selil in je Bučar napravil iz spevoigre srčkan in zabavno opereto, ki je s svojimi veselimi popevkami in arijami, pestrnim in humorja polnim dejanjem 20 večerov polnila Mestni dom.

Potem je moral Bučar v Berlin, kjer so snemali na gramofonske plošče njegove

kuplete. Skupaj z Deržajem sta pola narodne pesmi in kuplete, ki jih pač vsakdo pozna. Po ploščah je bilo tako veliko povpraševanje, da je moral Bučar drugo leto spet v Berlin.

Opereta „Studentje smot“ pa ni ostala samo doma. Igrali so jo v Mariboru, Celju, v Radovljici in drugod. Zdal sta Bučarjeva priredila novo spevoigro — Bučar pravi, da je kmečka igra z godbo, petjem in orkestrom. Krstila sta jo „Na Trški gori“. Je originalna in zabavna spevoigra, ki ji je bila za temelj znana koračnica „Fantje s Trške gore“ po Markičevem tekstu. Gospa Metka je zanj napisala tekst ali libreto — kakor hočete — a Bučar je prispeval pevske in glasbene vloške. Pridite drevi k premieri, do solz se boste nasmejali botru Gnidovcu in Moserju, Sentiakobski gledališki oder vas vabi.

Aljehin v Jugoslaviji

Ljubljana, 28. marca.

Turneja bivšega svetovnega šahovskega mojstra dr. Aljehina po Jugoslaviji, je že sklenjena in določeno je že tudi vrstni red njegovih nastopov. 5. aprila nastopi svojo turnejo po naši državi v Subotici. Jugoslovanska šahovska zveza je organizirala to turnejo pod znatno ugodnejšimi pogoji, kakor so bili leta 1930, ko je bil dr. Aljehin prvič v Jugoslaviji. V naših šahovskih klubih odigra dr. Aljehin simultanke proti 40 šahistom, če jih bo pa v katerem klubu manj od 30, bo pa porabil ostali čas za kratko predavanje o šahu.

5. aprila nastopi dr. Aljehin v Subotici, 6. aprila v Somboru, 7. aprila v Osijeku, od 9. do 13. aprila bo v Beogradu in Novem Sadu, 15. aprila v Sarajevu, 17. aprila v Banjaluki, od 18. do 20. v Zagrebu, 21. aprila v Ljubljani in 24. aprila v Mariboru. To je samo oglednjak njegove turnee po naši državi, ker se lahko prijavijo tudi šahovski klubi iz drugih mest in bo šahovska zveza po potrebi program izpremenila. Pričakuje se, da bodo šahovski klubi v navedenih mestih pristali na dr. Aljehinovo gostovanje, kar je važno za uspeh turnee same.

Dobri otroški igrici

Ljubljana, 28. marca.

Pri nas otroci zelo pogrešajo primernih igric, kar se posebno kaže v našem gledališču ob nedeljskih popoldanskih predstavah, ki so prav za prav namenjene odraslim, a jih obiskujejo navadno v največjem številu otroci. Potreben bi bil mladinski repertoar, za vsake mladinske igrice, ki jih pripravljajo požrtvovalni prosvetni delavci na diletantskih odrih, bi pa bilo treba mnogo več propagande. Nedavno so nastopile učenke narodne šole iz Most pri Ljubljani na Sentiakobskem gledališkem odru z dvema ljubkima spevoigricama. Predstava je bila skoraj neopazna, čeprav bi zaslužila mnogo večjo pozornost.

Naslov prve igrice je bil „Metuljčkie“, druge pa „Kresničke“. Godbo je skomponiral R. Gobec, učitelj v Laškem. Kakor je bila igrice sama ljubka ter primerna otroški duševnosti, je bila tudi godba lahka in melodiozna. Režija igrice je bila v spretnih rokah gđ. Wrischerjeve. Obe igrice sta bili podani naravno ter prirčno. Otroci so nastopali zelo pogumno, da je bilo občinstvo navdušeno tudi nad njihovo igro, ne le nad ljubkostjo.

Zelimo, da bi gđ. J. Wrischerjeva, ki je v resnici umetnica v prirejanju mladinskih igric s svojimi malimi igralkami imela več prilike pokazati svoje delo na odru. Prav bi bilo, da bi lepi igrici, ki sta dosegli popoln uspeh, še ponovili, zlasti še, ker je pri nas tako malo mladinskih predstav.

Zasačeni tat

Zmirec, 27. marca.

Mikuža Toneta so komaj izpušili iz zapora, pa ga je že zopet premagala stara, navada: Šel je krast v Simičevo žago v Bodovaljski grapi. Dan se je nagibal k večeru, ko se je priklatil pretikani svedrovec k Simičevi domačiji. Delo mu je šlo hitro od rok. Vreča je bila na mah napolnjena z ukradenim jermenjem, ki ga je pobral Mikuž z žage. Tat je bil že na tem, da plen mirno in brez težav odnese, ko so ga opazili domači hlapci in jo ubrali za njim. Bežeči tat jo je ubral v hosto, hlapci pa za njim. Prišel se je lov. Videč, da zasledovalcem ne bo mogel uiti, je Mikuž vrget precej težko breme, pa se je tudi v tem uračunal. Kajti Simičevi ljudje so ga ujeli in spravili na dom, dokler ga niso sprejeli v svoje varstvo orožniki in mu dodelili mirnega kotička v zaporih loškega sodišča. Pa ne za dolgo. Škofjeloški gospodje so namreč kaj kmalu dognali, da imajo pred seboj starega znanca, pa so ga poslali v Ljubljano, da mu na okrožnem sodišču sedijo po najnovejših zaslugah.

VIM čisti vse

Ker odpravi Vim tako prizanesljivo nesnago, je posebno dober tudi za čiščenje barvanih in lakiranih predmetov vseh vrst, kateri — ako se čistijo z Vimom — ostanejo dolgo kot novi.

Modna revija

Ljubljana, 28. marca.

Velika pomladna revija je v polni meri zadovoljila občinstvo, o katerem lahko rečemo, da ima izreden okus in ki vedno kritično motri ne samo domače marveč tudi tuje modne izdelke. Tu pa je bila kritika ves čas in v vsakem pogledu ugodna, kar je sila važno, saj je baš občinstvo, ki kupuje in naroča izdelke, merodajno v svoji sodbi in se je skušalo ustreči baš njemu in samo njemu. Razstavljalci so se pa tudi res potrudili, da prikažejo vse raznolike kroje in modele, ki ustrezajo razvijajočemu okusu do enostavnih in najenostavnejših, ki pa učinkujejo prav tako apatno in so jim cene tako nizke, da za naročilo ni treba nikakih pomislekov.

Ugodne posledice naše pomladanske modne razstave se že kažejo v številnih naročilih, ki so jih prejeli naši modni saloni. Naše dame kakor tudi moški so se navdušili za prelepe kroje. Obračajo se od konfekcije, ki je že grozila popolnoma osvojiti si kupujoče občinstvo, da dajo baš povdarka svoji osebnosti tudi v obleko, merjeno po proporcijah lastnega telesa. Deviza Ljubljane, ki ima okus in ki čuti naravno in z našim podjetnim obrtnikom, je: „Na pomladansko promenado v oblikah v znamenju naše modne revije!“

Ni pa vzbudila pozornosti naša velika pomladanska modna revija samo v Ljubljani, marveč tudi v Mariboru, v Celju, na Gorenjskem in Dolenjskem. Ze med tednom je prihitelo v Ljubljano več brhkih Mariborčank ter Celjank, ki so preživele v dvorani Kazine lepe večere in ki so polne hvale o izdelkih naših modnih salonov. Nocojšnjo in jutrišnjo predstavo obiščejo tudi gojenci in gojenke naših obrtnih šol in zavodov.

JČ liga v Kranju

Kranj, 27. marca.

V nedeljo dopoldne se je v gimnaziji vršil peti občni zbor JČ lige v Kranju. Udeležba je bila primerna lepi pomladanski nedelji. Pred pričetkom občnega zbora je prof. Ivan Vavpotič v poldrugurnem predavanju s sklopičnimi slikami orisal sodobno češko kiparstvo. Občni zbor je otvoril in vodil predsednik dr. Dolar. Delo lige je oertal tajnik Vačaha. Med drugim je poročal tudi o stiku z drugimi ligami. Pohvalil je ogromno delo beograjske lige, ki pripravlja ekskurzijo v CSR in obisk pri obeh predsednikih Masarjku in dr. Benešu. Glede praške lige je omenil, da ji načeluje predsednik vlade dr. M. Hodža in da se bo izvedel predlog dr. Starote, predsednika lig dravske banovine, sprejet v Pragi, da oba Saveza praški in beograjski izvolita vrhovni odbor s funkcijo, kot jo ima na pr. sokolstvo. Zelo agilna je brnska liga, ki je s kranjsko v stalnih stikih in ki prireja največ ekskurzij v Jugoslavijo. Ljubljanska liga je priredila več predavanj, ki so se ponovila tudi v Kranju. Iz poročila mariborske lige, ki ji načeluje dr. Kukovec, je razvideti, da dr. Kukovec zlasti obrača pozornost na slovanski vzhod na Rusijo, kamor je CSR v zadnjem času poslala 50.000 državljancev. Crikvenška liga prireja ekskurzije v CSR. V Crikvenici

ima društvo: „Zenska utulna“ iz Bena okrevališče za deco. Zagrebška liga je predložila ministrstvu predlog, naj se čisti enako kot francoska obvezno uvede v gimnazijah.

Kranjska liga je naročila na ilustriran list: „Svetozor“. Z gospodarsko turističnega stališča bi bilo omeniti izplačevanje denarja turistom potom poštini hranilnic. Obravnavalo se je tudi še nereseno vprašanje reciprocitete pokojninskega zavarovanja. Čehoslovaška delegacija je predložila naši vladi 19. dec. 1935. besedilo osnutka zadevne konvencije s pozivom; naj se nadaljujejo pogajanja, ki so bila z naše strani prekinjena radi zahteve, naj se prej uredi vprašanje zavarovanja pred prevratom t. j. jan. 1919. Odbor je dobil zaupnico. Izvoljen je bil stari odbor, le namesto dr. Hočevarja je prišel v odbor Ladislav Skrbek.

Veliko obrtniško zborovanje

Ljutomer, 20. marca.

Na Jožefovo se je vršil v Ljutomeru v prostorih „Triglava“ velik zbor obrtnikov ljutomerskega sreza, kakšnega že dolgo nismo videli, saj se je zbralo nad 300 udeležencev. Zborovanje sta posejila narodni poslanec za ljutomerski srez g. Lukačič in zastopnik zbornice TOI g. Iglič. Po otvoritvi je povzel besedo g. Iglič, ki je v obširnem govoru obravnaval pereča obrtniška vprašanja. Govoril je o krizi obrtništva, o vedno večjih dajatvah, o tujem kapitalu, ki uničuje našega malega obrtnika, o vedno večjem sušmarstvu, kateremu so tudi deloma vzrok razne takse. Organizacije obrtnikov so v vseh teh vprašanjih predložile merodajnim svoje zahteve a vse je zaman. Obrtniki zahtevajo čimprej zakon, ki bi rešil vsa do danes neresena vprašanja. Poleg tega je g. Iglič pozival obrtnike da se v teh resnih časih, ko je edino organizacija tista, ki se bori za pravice obrtnikov, čim bolj oklenejo organizacije ter da skrbijo za dober obrtniški naraščaj.

Navzoči obrtniki so vzeli z odobravanjem na znanje poročilo g. Igliča, nakar je povzel besedo burno pozdravljen g. narodni poslanec Lukačič, ki je uvodoma s konkretnimi primeri dokazal, da je res, da živi naše obrtništvo v težkem položaju. Omenil je, da je bilo črtanih v dravski banovini 3410 obratov, in se je poleg tega dvignila davčna obremenitev od 27 na 34 milijone Din. Gospodarskih vprašanj je danes mnogo, a so vsa tesno med seboj povezana, da ni mogoče rešiti enega, da se ne bi pri tem rešilo tudi drugo. K reševanju gospodarskih vprašanj pa bi se moralo pristopiti čim prej. Novi državni proračun ne zmanjšuje davčnih bremen naših obrtnikov, predlogi v finančnem odboru sproženi po poslancu Mohoriču se niso upoštevali. Predsedujoči g. Rajh se je g. poslancu za njegova stvama izjavljala toplo zahvalil. Potem je poročal g. Baukart ravnatelj meščanske šole o pravilniku za strokovne šole. Končno so bile sprejete resolucije.

Sleparije z električnim tokom

Škofja Loka, 28. marca.

Medtem, ko je imela škofjeloška elektrarna v zadnjem času mnogo opravkov zaradi motornih električnih števec, so ji je na drugi strani odprl široko področje dela z ljudmi, ki so si sicer pustili električni tok za razsvetljavo po svojih stanovanjih in gospodarskih poslopih instalirati, ki pa niso bili pripravljeni porabljenejša loka plačati. Elektrarna, ki je bila seveda s poplajanjem takih ljudi oškodovana, je nastopila zakonito pot. Pri enem okoljskih posestnikov se je dognalo, da je s spretnimi manipulacijami dosegel toliko, da vse leto ni plačal skoraj nič toka, pa čeprav so gorele luči dan za dnem. Taki in slinčti prestopki so se dognali tudi v Škofji Loki sami, če več pa v območju starošolske občine po posameznih vaseh. Ljudje so goljufali kjerkoli se je dalo!

Takim brezvestnejšem stopajo zdaj eno-glično na prste, da se vzpostavi red, kakor ga zahteva poštenost. Pri vseh teh manipulacijah pa pada najslabša luč na dotičnika, ki so vedeli o drugih, čeprav postenjakih, povedati, kako kradejo električni tok, pa so bili pri tem sami tisti grešniki.

Obtožnica proti Ernestu Thälmanu

Prilagojena je že nad leto dni, z obravnavo pa še vedno čakajo

Nasprotniki Hitlerjevega režima so fotografirali obtožnico proti komunističnemu poslancu Ernestu Thälmanu in spravili fotografijo čez mejo. Obtožnica obsega 350 na stroj pisanih strani. V prvi vrsti je opomba: V jedi, pozor, tajno! Obtožnica proti Thälmanu nosi datum Berlin, 17. decembra 1934. Torej že nad leto dni pripravljena, a nemška justica še vedno čaka, čeprav so nezaželjene, priče že odstranjene in čeprav Thälman nima več zagovornika. Prvi njegov zagovornik je bil dr. Räter, ki so ga najprej aretirali, potem mu pa vzeli možnost izvrševanja odvetniške prakse, ker je bil tako neupravičen, da se je zavzel za pravico tudi v Thälmanovem primeru. Thälman sedi že dve leti v jedi, njegov tajnik in glavna priča Scheer je bil pa ustreljen v potsdamskih gozdovih na begu.

Obtožnica doži Thälmana, rojenega dne 16. aprila 1886 v Hamburgu, v glavnem dveh zločinov: veleizdaje in podpiranja razpusčenega društva. To društvo je bilo »Roter Frontkämpferbunde«, ki ga je notranji minister leta 1929 razpustil, pa je kljub temu še životrajno. Najtežja je seveda obtožba glede veleizdaje. Thälmanu očita, da je pripravil z drugimi komunisti veleizdajski čin, ne da bi pri tem nastopil kazensko postopanje, dalje da je razširal prepovedane tiskovine in nagovarjal ljudi k nasilni izpremembi državne ustave. Ker pa Hitlerjevega režima takrat še ni bilo, je obtožen, da je hotel izpremeniti bežo ustavo. To je v obtožnici tudi izrecno povedano. Gre torej za weimarsko ustavo, ki so jo Hitlerjevi sami nasilno izpremenili.

Na 9. strani obtožnice je pa rečeno, da zakrivi oseba, ki prevzame vodstvo stranke, čije politiki pripravljajo v Nemčiji nasilno izpremembo ustave, veleizdajstvo po § 87 kaz. zak. stare ustave, kajti vodstvo stranke nujno zahteva podpiranje stranki, njih ciljev. In na tem je zasnovana vsa obtožnica proti Thälmanu. Tu se seveda na menoma meša politična odgovornost s kazensko odgovornostjo. Thälmanova krivda se da po obtožnici kratko označiti takole:

Frank Higham 11 Seržant Flips

Roman

Mac Hardy je planil pokonec: Kaj? Kako?? Kapitan Simpson je v Londonu in jaz o tem nimam pojma?

Se več stvari je o katerih nimate pojma, dragi Hardy. Kapitan Simpson se ne mudi samo že več let v vaši neposredni bližini, temveč je celo tu, v tej spoštovani družbi. In smeje je pokazal na mladeniča, ki ga je ves London dotlej smatral za seržanta Josua Flipsa.

Mac Hardy je široko odprti ust lovil sapo. To je omogočilo možu bradavičastega obraza povzeti besedo v polasno: Prosim, spoštovani gospod višji inspektor, ne želite se name. Cleeahar govori resnico, Sem Patrik Simpson in razen Little Edyja, ki je prišel na to šele te dni, je bila znana ta tajna samo gosposu državnemu podtajniku. Njegovi ljubeznivosti se moram tudi zahvaliti, da so me sprejeli v službo londonske policije. Gotovo mi boste verjeli, da mi je bilo mnogo lažje na tem, da bi me nihče ne spoznal. Jack Lodsy me ni poznal samo z neštevilnih slik v ameriških listih, poznal me je tudi osebno iz

1. Veleizdajalsko delovanje komunistične stranke v Nemčiji po vojni. Tu se šteje Thälmanu v greh program komunistične stranke, ki ji je bil namen izpremeniti Nemčijo v delavsko in komunistično republiko po ruskem vzorcu. Thälmana označujejo za iniciatorja hujškanja ljudstva po komunistični stranki, naj nasilno izpremeni nemško ustavo. Neposrednega upora pa ni bilo.

2. Ideološko vplivanje na množice z govori, tiskovinami, letaki in zborovanji. Namen vseh teh dejanj je bil stalno naglašati temeljno misel komunistične stranke, izpremembo nemške države v sovjetsko Nemčijo. Kot priloga k tem obdolžitvam so citirani dolgi izvlečki iz Thälmanovih govorov.

3. Razdiralno delo v Reichswehru in policiji. V obtožnici se dokazuje, da je komunistična stranka z letaki in brošurami pozivala pripadnike državne brambe in policije, naj obrnejo v primeru vstaje orožje proti tlačiteljem. Thälman za to delovanje ni samo vedel, temveč ga je tudi podpiral. Med dokazi je tudi njegov uvod k brošuri »Antinauticus« (Revolucionarni mornar Nemčije) in več pisem, zlasti iz maja 1925. Iz te izmenjave pisem, pravi obtožnica, je razvidno, da je Thälman tudi sam deloval v razdiralni centrali stranke. Jasno naj bi bilo, da kot vodja komunistične stranke odgovarja za to delovanje.

4. Naslednji Thälmanov greh je, da so bile s komunistično stranko v tesnih stikih tudi organizacije kot Zveza komunistične mladine, Zveza prijateljev sovjetske Rusije, Odbor za borbo proti fašizmu, Rdeča nemška pomoč in druge, ki so tudi širile komunistično propagando.

5. Zadnji Thälmanov greh je njegova udeležba v društvu »Roterfrontkämpferbunde«. Če bi iskali tej organizaciji sorodno, bi jo našli v udarnih narodno socialističnih četah. Komunistično organizacijo je pa notranji minister leta 1929 prepovedal najprej v Prusiji, potem pa po vsej državi. Navzlic temu je obtoženi Thälman odvarjal v imenu zveze bojnikov zborovanja in kljub temu so člani zveze še vedno hodili v uniformah na Thälmanova zborovanja.

To je v glavnem vsebina obtožnice proti Thälmanu, ki je obenem program nemške komunistične stranke. In za ta program je zdaj kazensko odgovoren Thälman. Nemška komunistična stranka je bila po zakonu dovoljena. Obtožnici v pravem pomenu besede so priloženi citati iz komunističnega glasila »Rote Fahne« iz kritične dobe v začetku leta 1933. Z naslovi člankov v posebnih izdajah tega lista in s članki socialno demokratskega lista »Vorwärts« iz tistih časov skuša obtožnica podpreti dokaze proti Thälmanu. Kdaj pride Thälman pred sodišče, pa še ni znano.

Z. K. D.
Danes ob 4 3 uri
Jutri ob 11. dopoldne
Pavel Robeson
BOSAMBO
Film, ki ga mora videti vsak.

Esperanto med učiteljstvom

Esperantski tisk poroča, da je v skandinavskih državah največ učiteljev, ki se pešajo z esperantom. Na prvem mestu je Švedska, ki ima posebno federacijo esperantistov učiteljev, zelo marljivo in uspešno delujočo na tem, da bi se odprla esperantu pot v šole. Organizacija esperantistov učiteljev na Švedskem je v esperantskem pokretu ena najmarljivejših in sadoj njenega prizadevanja so od leta do leta J.ogatejši. Za ves esperantski svet je važno tudi, da je prišel na mesto predsednika svetovne zveze učiteljev švedski esperantist dr. B. Beckman, gimnazijski profesor v Karlskroni.

Beckmana pozna esperantski svet s predavanjem na mednarodnih esperantskih zborovanjih in kot pisca izbornega uvodnika v esperantski publikaciji »Sveda Antologio.« V pravkar izšli prvi številki oficijelne glasila zveze »Internacia Pedagogia Revuo« ima dr. Beckman članek, v katerem se ne predstavlja samo kot esperantist, temveč tudi kot dober patriot. V njem poziva učiteljsko vsega sveta k sodelovanju.

Otroka sta pozabila v kinu

Gotovo je bilo to pri filmu, kjer je viselo nad blagajno obvestilo, da je mladinci izpod 16 let vstop strogo prepovedan. Bilo je v Hampiru, kjer je film mlada zakonca tako razburil in zbegal, da sta pozabila v kinu tri mesece starega otročka. Dobro uro po večerni predstavi, sta prihitela k lastniku kinematografa mlada zakonca, čes, naj brž odpre, ker sta v kinu nekaj pozabila. Pridda zjutraj zdaj ne morem odpreti, — se je glasil odgovor. Tedaj je pa jela dama jaskovati, da isto, kar sta pozabila, ne more ostati čez noč v kinu in slednjič je vsa objokana priznala, da je ostal v kinu njun otroček.

Lastnik kina je seveda takoj odprl vrata in se prepirčal, da dama ni lagala. V loži je ležal na tleh pod sedežem novorojenček in mirno spal. Vsa srečna ga je mati pobrala, lastnik kina je pa za vsak slučaj obvestil o tem društvu za varstvo otrok, da bi morda vzorna reditelja ne pozabila svojega otročka še kje drugje.

Zanimive ženske šole

Ženske se vedno bolj uveljavljajo tudi v socialnem delu kot uradnice ali upraviteljice raznih zavodov. Tudi poklic učiteljice na strokovnih šolah se vedno bolj širi. Zato so potrebne posebne šole, tako zvane socialne šole, ki jih že imajo v Švici. Med njimi vzbujajo veliko pozornost zlasti ženska šola socialnih študij za ženske, kjer so združene tri kategorije ženskih poklicev v en zavod. V zavod se sprejemajo navadno absolventke srednjih šol z maturo ali pa prosilke, ki z izpiti dokazujejo dovolj usposobljenosti. Prvi letnik je skupen, drugi ima pa štiri ločene oddelke za socialno službo vzgaja, gojenke, ki se udeležujejo v skrbi za mladiino. Te absolventke delajo pozneje pri mladoletnih sodiščih, v sodnem varstvu, na policiji kot asistentke, v tovarnah kot nadzornice itd. Drugi oddelek vzgaja uradnice in upravnice za sirotišnice, deška zavetišča, okrevališča, sanatorije itd. Tretji oddelek vzgaja tajnice socialnih društev in knjižnic, četrti pa učiteljice gosposinjske stroke za ljudske in strokovne šole.

V Belgiji imajo pa šole, v kateri se pripravljajo dekleta za delo v zdravstvenih zavodih. Šola sprejema absolventke višjih srednjih šol. Pouk obsega fiziko, fiziologijo, anatomijo, antropologijo, higijeno, psihologijo in pedagogiko, kot praktične predmete pa telovadbo, plavanje in masiranje. Absolventka dobi diplomu licentiatke za zdravstveno telovadbo in zdravstveno masažo. Službo dobe absolventke v zdravstvenih in telovadnih zavodih.

Zdaj vem to. Odstrelil sem mu bil nos. Ko sem pa začel poizvedovati, nisem nič vedel, kam jo je obstreljen zločinec na svojem begu ubral. Našel sem sled. Ubral sem jo za njim preko Amerike. Večkrat sem mu bil že za petami, samo minute so nauš se delile in takoj se je zopet med nama odprl prepad zamujanih dni. V Kaliforniji sem povsme izgubil njegovo sled. Šele mnogo pozneje in z velikimi težavami sem izvolal, da se je mudil deli časa v San Franciscu, kjer je ležal v sanatoriju zdravnika specialista za kosmetične operacije. Tam si je dal napraviti ne samo nov nos, temveč še celo zbirko rezervnih nosov in vsak je bil drugačen. Zdravniku je natvezil, da je izgubil nos v dvoboju, da je filmski igralec in da potrebuje različne nosove za različne vloge. To je bilo zelo drago, toda dobil je, kar je hotel.

Baš s tem bivanjem v sanatoriju je zabil sled za seboj. Ko se mi je izgubil, sem prišel do prepričanja, da je pobegnil v svojo domovino. Vkrca sem se torej na parnik in se odpeljal v Anglijo. Znano je, da vagabund nikoli ne opusti vagabundstva in Lodsy je izgubil na svojem begu mnogo denarja. Zato je bilo jasno, da bo kaj kmalu poskusil nov vlom. Moral sem torej usmeriti svoje zasledovanje tako, da bi mogel videti vse večje vlohe od blizu. Saj sem lahko

SREČKE

državne razredne loterije
A. REIN I DRUG ZAGREB
Gajeva 8 - Ilca 15
Devetkrat največja premija od 1.000.000.— Din
na pri nas kupljene srečke.

Samomor iz strahu pred vojno

Pred dobrim tednom se je obesil v londonskem predmestju vojni invalid trgovec Charles Pearce, star 45 let. Zapustil je poslovalno pislo, ki v njem pravi, da gre v smrt iz strahu pred vojno. Nesrečni mož je izgubil med svetovno vojno na zapadnem točju eno nogo, druga mu je pa pozneje ohromela. Njegova trgovina se je lepo razvijala in tudi doma mu je teklo življenje gladko tako, da ni imel nobenega povoda za samomor. Toda nad Evropo se zbirajo zopet temni oblaki, vse piše in govori o nevarnosti nove vojne in to je Pearce, ki je imel močno zrahljane živce, tako zbegalo, da je obupal nad življenjem.

Sotrudnik »Daily Expressa« je govoril s Pearcevo vdovo po samomoru njegova moža in zvedel je, da je poglala Pearce v smrt grenka zavest, da je bila njegova težka žrtev med svetovno vojno zaman. Zadije dni pred smrtjo je večkrat pravil, da bi nove vojne ne preživel, ker so mu še preveč v živem spominu grozote zadaje vojne, ki pa še daleč ni bila tako strašna, kakor bo nova. Skrušena Pearceva žena je dejala novinarju: Govorice o vojni so ga ubile, siromaka!

Radioprogram

Nedelja, 29. marca
8: Telovadba (15 minut za ženske, 10 minut za moške, vodi g. prof. Marjan Dolšek). — 8:30: Napoved časa, poročila objava sporeda. — 8:40: Pevski nastop zbor »Sava«. — 9:40: Postni govor (g. dr. Mikael Opeka). — 10: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Cirila in Meloda. — 11: III. mladinski koncert Glasbene Matice v Ljubljani — prenos iz Filharmonije. Komorna glasba in harfa. — 12:30: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 12:45: Ura lahke citraške glasbe (terpet »Vesna«). — 13:15: Kar želite — to dobite (plošče po željah). — 16: Zvišajmo rodovitnost sadnega drevja (g. ing. Skulj). — 16:20: Pisano polje (radijski orkester). — 17: Pomlad na vrtu (g. Anton Lap, ravnatelj mestnih nasadov). — 17:20: Radijski orkester: Verdi: Traviata — fantazija. — 17:40: Razvoj slovenske drame XII. I. Uvodno predavanje, II. Ivan Cankar: Kralj na Betajnovi — drama (izvajajo člani Nar. gled.). 19: Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 19:30: Nac. ura. — 20: Beethoven: Pomladna sonata v F-duru (plošče). — 20:15: Prenos cerkvenega ljudskega koncerta iz cerkve sv. Petra v Ljubljani: Poslene pesmi. — 21:30: Prenos iz Zagreba: Gospin plašč — narodni običaj iz Hercegovine. — 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22:15: Veseli zvoki (radijski orkester).

Ponedeljek, 30. marca
12: Valčkova ura (plošče). — 12:45: Vremenska napoved, poročila. — 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13:15: Debussy: Morje — simfonična pesnitev (plošče). 14: Vremenska poročila, borzni tečaji. — 18: Zdravniška ura: Obolelca prebavnih organov (g. dr. Bogomir Magajna). — 18:20: Cesar Franck: Simfonične variacije za klavir in orkester (plošče). — 18:40: Kulturna kronika: Ljudviti Stiasny, Solnik in pisatelj (g. prof. Elbin Boje). — 19: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 20: Koncert nemških skladateljev

(radijski orkester). — 21: II. Večer ljubljanskih konservatoristov. — 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22:15: Citraški koncert (g. Mezgoš Emil).

Torek, 31. marca

11: Solška ura: Ljuto doma, kdor ga ima! (g. Vojko Jagodič). 12: Revija glasbil. — 12:45: Vremenska napoved, poročila. — 13: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13:15: Slovenska glasla (radijski orkester). — 14: Vremenska poročila, borzni tečaji. 18: Zbor koroskih Slovencev. — 18:40: Filozofsko predavanje (g. Franc Iersglav). Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19:30: Nac. ura. — 20: VII. ura slovenskih skladateljev. — 21:15: Radijski orkester. — 22: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22:15: Orkester New Melody Boys se posavlja (prenos iz Nebotičnika).

Narodni poslanci in Bat'a

Kakor nam poročajo, je 39 narodnih poslancev iz raznih banovin, po večini iz jugovzhodnih, izročilo finančnemu in notranjemu ministru spomenico, v kateri govore o demonstracijah proti prodajalcem Bat'e. Spomenica pravi med drugim, da je bila zadnje dni februarja posebna anketa, ki je ugotovila, da je v državi okrog 12.000 (po izjavah g. ministra trgovine in industrije 15.000) čevljarjev, in da po statistiki obrtnih zbornic ni mogoče govoriti, da bi ta panoga propadala. Res jih je mnogo, ki so v hudi krizi in se jim slabo godi, toda enako je tudi v drugih poklicih. V splošnem pa položaj ni tak, kakor ga nekateri predstavljajo. Spomenica dalje trdi, da je akcija podpirana in financirana od Batove konkurence, in opozarja oba ministra, da se zaradi te akcije opaja ponekod med kmeti močan pokret proti čaršiji, kateri očita, da so njena prizadevanja naperjena proti interesom kmečkega prebivalstva.

Spomenica končno prosi oba ministra, da preprečijo pojave terorizma in opozorita prizadete, da se s terorjem na ulici ne dajo izsiliti zahteve, naperjene proti interesom milijonov prebivalstva.

Iz škofje Loke

Sejem sv. Joderti je v škofji Loki nar imenitnejši in se je to tudi letos dobro poznalo. Dan je bil lep in drugi so sejmari in sejmarme, ki so prispeli v mesto deloma že na predvečer, naslednje jutro prav izloha razpeli bele platnene strehe vzdolž vsega Mestnega trga in po obeh straneh. Blaga je bilo v izobilju in tudi ljudstva, osobito iz gorskih vasi, se je nabralo prav mnogo. Na prodaj je bilo med drugim izredno veliko sadnih dreves.

Letno telovadišče urejujejo. Letošnje prireditve Sokola bodo v duhu praznovanja 30 letnice društvenega obstoja. Ob tej priliki bo otvorjeno novo letno telovadišče v Pušlatu, ki pa zahteva mnogo dela. Sokoli so posegli po samopomoči. V prostem času delajo na obsejni poljani skulukarje, ki doprinajajo s svojim delom najlepši dokaz zvestobe do sokolstva.

vestno. Mislil sem si: kateri pametni človek bi ukradel zlat kipec, da bi ga nekemu podaril, a drugič da bi poslal takoj nato še en kipec, tudi zlat, okradenemu muzeju. Da William Hatson ni imel nič opraviti s tatvino in da je govoril resnico trdeč, da mu ga je nekdo dal, to mi je bilo jasno takoj spočetka. Zakaj bi tudi sicer hodil z njim na policijo? Edina razlaga je bila ta, da gre tu za tolpo zločincev, izmed katerih je eden, po vseh znakih sodeč baš tat sam, pomotoma izročil kipec neznanec. Nekako takole sem si predstavljal to: Tat je dobil od svojega poglavarja nalogo, naj izroči ukradeni kipec možu, ki ga bo ob pol petih zjutraj pri Britanskem muzeju prosil, naj mu prižge cigareto. Da se nisem motil, dokazuje tudi to, da je Hatsona takoj nato prosil nekdo drugi, naj mu postreže z ognjem. To je bil odposlanec tollovačevega poglavarja in on naj bi kipec prevzel. Naбрž se je malo zakasnili in je smatral Hatsona za tatu. Hatson je torej prišel v to verigo slučajno. Nov dokaz o pravilnosti moje domneve je ta, da je poslal poglavar kipec nazaj v muzej, ne da bi sploh čakal, da dobi original. Tako trdno je bil prepričan, da bo njegova tollovaška štafeta zanesljivo poslovala ali da je poslovala.

Kupujte domače blago!

PRIPRAVILI SMO OGROMNO IZBIRO ODLIČNO IZDELANIH OBLAČIL BOLJŠE KAKOVOSTI, TODA ZELO POCENI!

Frainchoat impreguiran Din 385.—
Boljša vrsta, stalna barva « 580.—
Obleka iz blaga samo . . . « 235.—
Sportna obleka samo . . . « 345.—

Dobra kangarn obleka Din 385.—
Vetrni suknjič (Windjacke) 129.—
Sportne pumparce samo Din 48.—
Boljša kvaliteta . . . « 95.—

Prima sportni suknjič Din 95.—
Posebna izbira modnih hlač
od Din 75.— naprej
Sportni klobuki . . . « 42.—
Krasna izbira sport srajc « 32.—

Specialno lepa izbira kvalitetnega
sukna za obleke po meri, ki jih
izdelujemo najprecizneje po zadnji
modi.

**ANTON
IN
VLADIMIR
PRESKER**

Ljubljana
Sv. Petra cesta 14
telefon 38-53

KRASNI VZORCI ZA ZAVESE
ravno kar prispeli:
ROBERT GOLI
SELENBURGOVA 3.

**MALI
OGLASI**

»SLOV. NARODU«
IMAJO
SIGUREN USPEH!

MALI OGLASI

beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklici
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znaniko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

ZAKAJ tuje, prebirano drage kretnice za nego obraza, ko imamo domače ravno tako dobre in poceni. Prepričajte se, dame, v kozmetičnem salonu mojstrice Slave Gril, Beethovnova 15-1, Ljubljana. 1995

50 par. enlanje
ažuriranje voženje zaves, perila, monogramov, gumbic, Velika zaloga perja a 6.75 Din. Julijanac, Gosposvetska 12. 1/7

POZOR!

Sveža slajerska jajca dobite vedno edino pri Baloh, Kolodvorska ul. 18, po najnižji ceni. 884

VELIKO IZBIRO slavnih zadnjih novosti. Nizke cene. Preblikovanje Din 25. Salon »La femme chic«, Selenburgova 6 I. nadstropje. 1089

SPREJME se takoj fotografirski vajenec. Korzun, Vodovodna cesta 56. 1086

BESPLATNO oglašnik kupoprodaje poseda, kuca, trgovina, alinova, podzorca i ženi benog upoznavanja disk, svakome na jsthev razšilje »Daruvarec«, Daruvar. 1085

Tistega, ki je odpeljal, odnosno držal priklenjenega

psa,

nemškega ovčarja z znamko, opozarjamo na posledice, če ga takoj ne vrne.

STROJEPIŠNI POUK (po desetprstnem sistemu) za začetnike in izvežbance. Večerni tečaj. Učna ura znižana na Din 2. Vpisovanje dnevno. Pričetek novega tečaja 6. aprila. Christofov učni zavod. Domo-branska c. 15. 1098

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

ATELJE BAZANELA sprejme takoj več samostojnih provorskih pomočnic za boljše delo, začetnice se ne sprejme. Plača 30—40—50 Din dnevno. 1084

MALI OGLASI

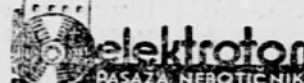
beseda 0.50 para, davek Din 3.—, beseda 1 Din, davek 3 Din, preklici
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znaniko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

GLASBA

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

Najnovejši šlagerji:

Carioca
Meine Lippen, sie küssen so heiss.
Hü-O-HO alter Schimmel Regentropfen.
So schön wie du iz Tonf.
»Peter«
Heute fühl ich mich so wunderbar.
samo po Din 30.—

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

PISALNA MIZA
amerikanska z roletno skoraj nova na prodaj. Jančigaj, Zg. Siska 51. 1100

POSEST

Beseda 50 par. davek 3.— Din
Najmanjši znesek 8 Din

HISA
s trgovino in stranskimi prostori na zelo prometni točki na periferiji mesta se ugodno prodaja. Ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod »Trgovina«. 1069

KROJASKI MODNI ATELJE J. JELOVŠEK

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG ŠTEV. 8 - I.
Se priporoča za izdelavo oblek vseh vrst, površnikov in vseh v to stroko spadajočih del po najnovejših krojih, v solidni izdelavi in po zmernih cenah. — Za dame izdelujem kostume in plašče angleškega kroja.
Vabim k ogledu izdelkov tekom modne revije

NIZKE CENE

dvokoles, otroških-igračnih-invalidskih vozčkov.

prevoznih triciklov, šivalnih strojev. Cenik franko.
»TRIBUNA« F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta šte. 26.

JANKO ČEŠNIK

Modna manufakturna trgovina
LJUBLJANA — LINGARJEVA ULICA

Nudi letne modne novosti v volnenem kot svilnatem in perimnem blagu za ženske obleke, kostume, plašče.
Priznana najboljši nakup kamgarna, ševila, lodna za moške obleke in površnike.

OGLEJTE SI ZALOGO!

VABILO

k

LV. rednemu LETNEMU OBČNEMU ZBORU

SAVINJSKE POSOJILNICE V ZALCU, registrirane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 7. aprila 1936. ob 15. uri v zadržni pisarni.

Dnevni red:

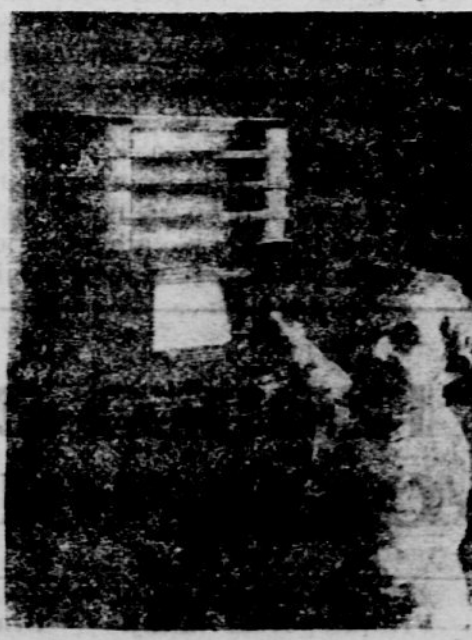
1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1935.
3. Dodelitev čistega dobička rezervnemu fondu.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako občni zbor ob določeni uri ne bi bil sklepčen, se bo vršil ob 16. uri istega dne drug občni zbor z zgorajšnjim dnevnim redom, ki pa bo sklepčen brez ozira na število navzočih zadržnikov.

NAČELSTVO.

Makulturni papir proda

uprava »Slovenskega Naroda«,
Ljubljana, Knafljeva ulica šte. 5

DAJ TATA KU — KU —
Dubravka Manojlović

VSAK RADIJSKI NARODNIK,

ki hoče spoznati in uživati oddaje vseh domačih in inozemskih radijskih postaj, mora imeti radijski list. Naš najboljši radijski list je ilustrirana tedenska revija

NAŠ VAL

i prinaša poleg točnih in pregledno urejenih sporedov še zanimivosti iz radijskega, gledališkega in filmskega sveta. List je razkošno ilustriran in prinaša redno modne novosti.

Zahtevajte se danes »Naš val«.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi prebriski izgubi našega nepozabnega soproga, očeta, tasta, brata, strica in svaka, gospoda

Josipa Deisingerja

veletrgovca in posestnika,

izrekamo vsem, ki so doprinesli rajnemu za časa njegove bolezni in potemi, ko je nastopil svojo poslednjo pot, toliko dokazov spoštovanja, ljubezni in vdanosti, svojo najiskrenejšo zahvalo. Prav tako velja naša globoka zahvala vsem, ki so nam v tej težki preizkušnji skušali na katerikoli način lajšati našo neizmerno bol.

Naša posebna zahvala velja vsem p. n. gg. zdravnikom, ki so storili vse, da rešijo pokojnemu življenje, preč. duhovščini za častno spremljevanje, nadalje bolniškim sestram v Leonišču za vzorno pozornost, skrb in nego. Okrajni hranilnici in posojilnici, točasn občinski upravi, članom bivšega občinskega odbora, vsem prijateljem in sodelavcem iz vrst trgoveškega gremija in trgovskim krogi, vodovodnemu društvu, gostilničarski zadrugi, gobji Lubnik za žalne koračnice, Sokolu in njegovemu pevskemu zboru za ganljive žalostinke, potem predstavnikom državnih in samoupravnih uradov s predsedniki, predstavnikom raznih korporacij, ustanov in društev, osobito tudi domačemu oboju in končno vsem, ki so počastili pokojnika v tako ogromnem številu na njegovi poslednji poti, nam pa kakorkoli izrazili svoje sočustvovanje in sožalje.

Zlasti se zahvaljujemo vsem darovalcem prekrasnih vencev in sopkov. Vsem, ki ste ga radi imeli in ste z nami čutili, naša najprizrečnejša hvala.

SKOFJA LOKA, 29. marca 1936.

PAVLA DEISINGER

neutolažljiva soproga s sinom
in ostalimi sorodniki.

Inserirajte v »Slov. Narodu«

Upravi »Našega vala« Ljubljana, Knafljeva ul. 5.

Podpisani

Ime in priimek

točen naslov

naročam tedensko ilustrirano revijo za radio, gledališče, film in modno »Naš val«.

Naročnino bom plačeval:

mesečno . . . Din 12
četrtletno . . . Din 36
polletno . . . Din 70
celoletno . . . Din 140

(Nezaželeno črtati.)

V 1936. Podpis